

Оқу бағдарламаларының мазмұнын жаңарту

ҚР БҒМ мектепке дейінгі және орта білім департаменті

Білімнің мазмұнын неге жаңарту қажет?

Бүгінгі бала – ертеңгі маман. 21 ғасыр жағдайында бәсекелестікке қабілетті, табысты болуы үшін, ол еңбек нарығында өз орнын таба алатын

дәрежеге жетуі тиіс.

Біздің мектепте балаларға берілетін білімінің бәрі – оқу және жазуға дағдыландыру болсын, математикалық, қаржылық, мәдени, азаматтық, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар сапасында сауаттылықтарын

ашу, немесе жаратылыстану ғылымдарын оқыту болсын – оларды тек күнделікті қарапайым міндеттерді атқару мүмкіндігіне жетелейді.

Ал, заман талаптарына сай, күрделірек мәселелерді шешу үшін, оқушыларға классикалық білім берумен қатар, олардың сыни, жасампаздық ойлау қабілеттерін, қарым-қатынас құру және командалық жұмысқа бейімділіктерін дамыту қажет.

Баланың бойында білімпаздық, ынталылық, қажырлылық қасиеттерін дамытып, көшбасшылық нышандарын жетілдіру, әлеуметтік және мәдени мәселелерден хабардар ету қажеттігіне шүбә келтірмейміз. Осының бәрі, классикалық біліммен қатар, орта білім мазмұнына құндылықтар мен іскерлік тәсілдеме арқылы енгізіліп отыр. Елімізде осындай оқу бағдарламаларын әзірлеп, сынақтан өткізу бойынша кең ауқымды жұмыс жасалды. Ол 5 жылдан астам уақыт жүргізілді. Бұл еңбегіміз 30 мектепте апробациядан сәтті өтті.

Бағдарламаларымыз бұл мектептерде оқитын балалардың мұғалімдері мен

ата-аналар тарапынан өте жоғары бағаланып отыр.

Бұл – кәдімгі қалалық, ауылдық, шағын жинақты мектептер. Барлығы да бейімделген бағдарламаны жақсы қабылдап отыр. Нәтижесінде мұғалімдер үшін оқыту барысының жеңілденгенін көріп отырмыз.

Демек, жаңа оқу бағдарламаларында білім берудің академиялық мазмұны толықтай сақталған. Өзгеріс – жүйелі оқыту мақсаттары

арқылы

ұсынылып отырған диттелген нәтижелерде. Оқу материалдарын мазмұндау

барысында үйреншікті спиральды тәсілдеме қолданып, оның сабақтастығы,

пәнішілік және пәнаралық интеграция қамтамасыз етілді. Тіл оқыту пәндері

балаларды сөйлеу қызметінің 4 қырын, атап айтқанда – тыңдау, сөйлеу, оқу

және жазу дағдыларын дамытуға бағытталып отыр. Бұл жаңа коммуникативтік методика қолданыстағы грамматикалық-аудармалық

тәсілдің орнын басады.

Осы күнге дейін біз оқушының жалпы білімі мен түсіну деңгейін бағалап, сол білімді қолдану ептілігіне мән бермей келдік. Енді білім бағалау ұғымы кеңейіп, мұғалім оқушының ақпаратты сараптау, синтездеу,

және жағдайды бағалау қабілеттерін сынайды. Нәтижесінде, бағалаудың

критериалды жүйесі ұстаз тарапынан оқушыға педагогикалық көмектің көрсетілуіне, оқушының өз жетістіктерін жете түсінуіне, сондай-ақ, министрліктің оқу бағдарламаларының қаншалықты тиімді екендігін анықтауына мүмкіндік береді.

Осылайша, мазмұн, оқыту және бағалау арасындағы өзара байланыс қамтамасыз етіліп отыр.

Бірыңғай негізгі оқулықты ендіру ел көлемінде ең таңдаулы оқу құралдарын қолдануға және оларды жетілдіруге мүмкіндік туғыза отырып,

барлық мектептердегі білім деңгейін теңестіреді. Сонымен қатар, мектептерде қолдануға рұқсат етілген қосымша әдебиет тізімі де кеңейеді.

Негізгі оқулыққа иелік құқығы мемлекетке тиесілі екендігін естеріңізге саламыз. Оқулық құрастырушыларының бәрі де осыған келісіп отыр.

Сіздермен бірге жасап отырған жұмыстың өте маңызды тармағы – оқу процессін ұйымдастыру. Білім беру саласына функционалдық сауаттылық бағдарламасын енгізген ЭЫДҰ (Экономикалық

ынтымақтастық

және даму ұйымы. Оған әлемнің дамыған 21 мемлекеті мүшелік етеді) елдері дәстүрлі оқулықпен қатар цифрлық оқыту ресурстарын (ЦОР) қолданады. ЦОР – оқыту барысында қолданылатын бейнематериалдар

мен

интерактивті сабақтар. Әрине, олар педагогты оқыту ісінен шеттетпейді.

Ұстаз сыныптағы басты фигура болып қала бермек. Алайда, бейнематериалдар мен интерактивті сабақтар оқытушының балаларға қажетті ақпаратты жеткізу міндетін айтарлықтай жеңілдетері сөзсіз.

Бүгіндері Қазақстан мен шет елдерде әзірленген ЦОРлар еліміздің 700-ден астам мектептерінде қолданысқа енгізілді. Оларды қолданып жатқан мұғалімдер өздерінің оң пікірлерін айтып жатыр. Осыған

байланысты

биылғы күзден бастап, барлық мектептер техникалық комплекттермен (экран, проектор және компьютер) жабдықталып, ЦОРлардың жаппай қолданылуы жоспарланып отыр. Бұл жұмыс ең аз жабдықталған мектептерден басталмақ. Жылдам Интернет желісі жоқ мектептерде цифрлық ресурстар компьютерлерге енгізіліп, мерзімді түрде

жаңартылып

отырады.

Оқу бағдарламаларының мазмұнын жаңартумен қатар, білім беру жүйесі жоспарлы түрде 5-күндік оқу аптасына көшірілмек. Өзгерістерді енгізе отырып, біз оқу жылының тым ұзаруына жол бермеу қажеттігін жете

түсінетіндігімізді жеткізгіміз келеді. Оқу жоспарларын үйлестіруді методолог

мамандар мен ұстаздардан құралған топ қолға алды. Бірінші сынып оқушылары алдағы оқу жылын 2017 жылдың 30 мамырынан кешікпей аяқтайды. Біздің жоспарымыз бойынша, 5-күндік оқу аптасына көшірілгеннен кейін бастауыш сынып оқушылары оқуларын 30 мамырға

дейін, ал негізгі және жоғары сыныптарда оқитындар – 10 маусымға дейін

аяқтайды.

Жаңартылған мазмұн мен 5 күндік оқу аптасына көшу кестесі:

1 қыркүйек 2016 ж. – 1 сыныптар;

1 қыркүйек 2017 ж. – 1, 2, 5,7 сыныптар;

1 қыркүйек 2018 ж. – 1,2,3,5,6,7,8,10 сыныптар;